

**Platforma “Szkola Różnorodności”
– doświadczenia, wnioski, rekomendacje**

Autorka: Karolina Madej

**Przy wsparciu Zespołu w składzie:
Katarzyna Sulima, Blanka Zantara**

**Wyniki badania ewaluacyjnego zrealizowanego w ramach projektu
International Rescue Committee “*Improved access to education
for children and youth affected the consequences of War in Ukraine*”
w Fundacji Polskie Forum Migracyjne**

Wstęp

Poniżej przedstawiamy raport ewaluacyjny kursu „Szkoła Różnorodności”, który stanowi istotny element naszych działań w obszarze wsparcia dla asystentów i asystentek międzykulturowych oraz osób zainteresowanych pracą z dziećmi cudzoziemskimi. Kurs ten został zaprojektowany przez Polskie Forum Migracyjne we współpracy z International Rescue Committee jako bezpłatna platforma edukacyjna online mająca na celu pogłębienie wiedzy oraz rozwój umiejętności niezbędnych do skutecznego działania w środowisku edukacyjnym z uwzględnieniem różnorodności kulturowej i migracyjnej.

W ramach kursu omawiane są zagadnienia takie jak: dobre praktyki w pracy asystentek / asystentów i we współpracy ze szkołami, system edukacji w Polsce z perspektywy asystentek/tów międzykulturowych, wsparcie edukacji uczniów obcojęzycznych, integracja uczniów z doświadczeniem migracji w szkole, oraz wiele innych. Wszystko to po to, aby asystenci międzykulturowi mogli skutecznie wspierać dzieci, młodzież i dorosłych dotkniętych skutkami migracji.

Założeniem kursu jest zapewnienie kompleksowego wsparcia dla jego uczestników, umożliwiając im zdobycie nie tylko praktycznych umiejętności, ale także poszerzenie świadomości na temat specyfiki pracy z dziećmi o różnym pochodzeniu kulturowym. „Szkoła Różnorodności” skierowana jest zarówno do doświadczonych asystentów międzykulturowych, jak i osób dopiero rozpoczynających swoją przygodę z edukacją międzykulturową. Sam kurs stworzony jest w języku polskim, natomiast platforma, na której się on znajduje jest także dostępna w języku angielskim, ukraińskim i rosyjskim, a materiały nagrane przez ekspertki i ekspertów zostały opatrzone polską transkrypcją i napisami w języku angielskim, ukraińskim i rosyjskim. Online’owa forma kursu pozwala na przerabianie materiału w dogodnym dla siebie czasie i terminie. Kurs kończy się testem końcowym, którego zdanie jest równoznaczne z otrzymaniem certyfikatu jego ukończenia.

Niniejszy raport opiera się na trzech głównych elementach: ankietowym badaniu ewaluacyjnym kursu, badaniu fokusowym oraz pre- i post-teście. Ankieta ewaluacyjna została przeprowadzona wśród uczestników kursu, a jej celem było zebranie informacji na temat doświadczeń, oczekiwań oraz opinii na temat zawartości i skuteczności kursu. Badanie focusowe pozwoliło nam zgłębić bardziej szczegółowe spojrzenie na niektóre kluczowe obszary tematyczne oraz identyfikację obszarów, które mogą wymagać dalszego rozwoju i doskonalenia. Pre- i post-test miał nam z kolei pomóc w porównaniu poziomu wiedzy i umiejętności uczestników i uczestniczek przed rozpoczęciem kursu oraz po jego zakończeniu.

W kolejnych częściach raportu przedstawimy wyniki powyższych badań, analizując zarówno pozytywne aspekty kursu, jak i obszary, które mogą wymagać dalszej uwagi i rozwoju. W końcowej części raportu przedstawione zostaną rekomendacje związane z dalszym rozwojem platformy „Szkoła Różnorodności”. Naszym celem jest nieustanne doskonalenie oferowanych przez nas programów szkoleniowych, aby jak najlepiej odpowiadać na zmieniające się potrzeby oraz oczekiwania naszych uczestników.

W tym miejscu chcielibyśmy podziękować wszystkim uczestnikom i uczestniczkom kursu „Szkoła Różnorodności” za ich zaangażowanie oraz cenne uwagi, które przyczyniają się do ciągłego doskonalenia naszych działań edukacyjnych i wsparcia w obszarze edukacji międzykulturowej.

Metodologia badania ewaluacyjnego

W badaniu ewaluacyjnym kursu „Szkoły Różnorodności” staraliśmy odpowiedzieć na następujące **pytania badawcze**:

1. Ocena kursu i platformy:

- Skąd uczestnicy dowiedzieli się o kursie?
- Jak uczestnicy oceniają kurs pod względem:
 - adekwatności programu do swoich potrzeb?
 - obszerności programu?
 - e-learningowej formy kursu?
- Czego brakowało uczestnikom w kursie?
- Jak uczestnicy oceniają platformę, na której odbywał się kurs?

2. Wpływ kursu na wiedzę i pracę:

- Jak uczestnicy oceniają wpływ kursu na swoją wiedzę?
- Jak uczestnicy oceniają wpływ kursu na swoją pracę?
- W jaki sposób odbycie kursu wpłynęło na wiedzę uczestników?

3. Potrzeby asystentów i dalszy rozwój „Szkoły Różnorodności”:

- Jakie potrzeby w zakresie dalszych szkoleń mają uczestnicy kursu?
- Jak uczestnicy kursu widzieliby dalszy rozwój platformy Szkoły Różnorodności?

1) Ankieta ewaluacyjna

Celem badania było ocenienie użyteczności, skuteczności i satysfakcji z udziału w kursie „Szkoła Różnorodności” oraz uzyskanie informacji zwrotnej od uczestników i uczestniczek. Ankieta została skonstruowana w formie kwestionariusza, który zawierał zestaw zamkniętych i otwartych pytań, umożliwiając uczestnikom i uczestniczkom wyrażenie swoich opinii i doświadczeń związanych z kursem.

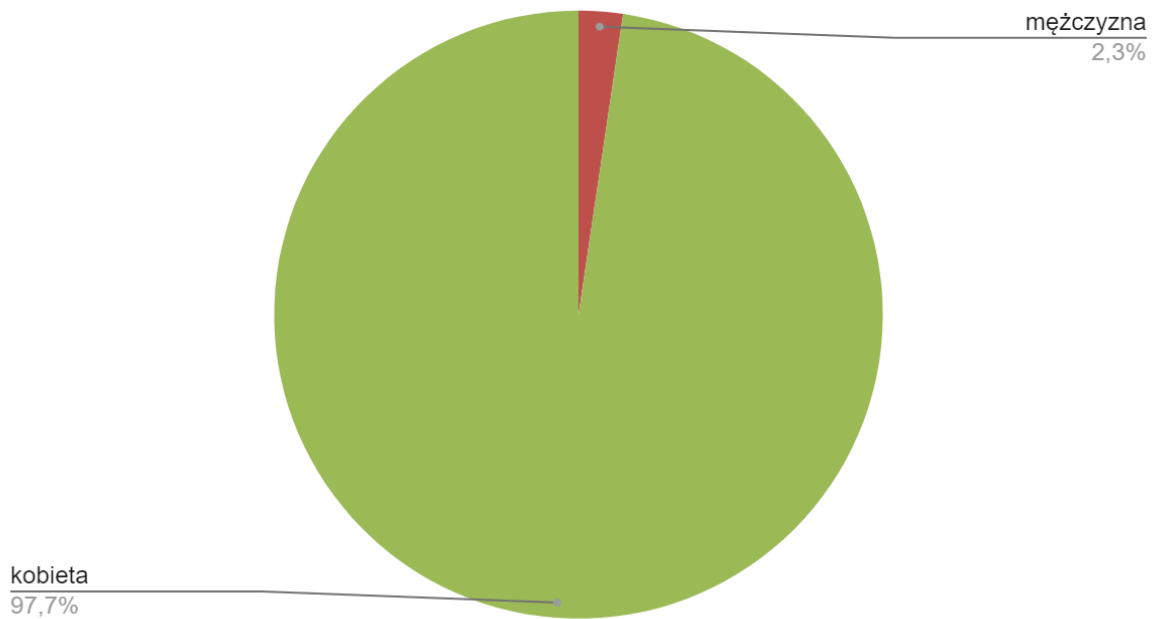
Badanie objęło 171 osób, które wzięły udział w kursie „Szkoły Różnorodności”. Ankieta zawierała szereg pytań dotyczących różnych aspektów kursu, takich jak użyteczność informacji zawartych w kursie, nowe umiejętności i wiedza zdobyta dzięki kursowi, najważniejsze treści oraz opinie i sugestie dotyczące kursu. Po zebraniu ankiet, dane zostały poddane analizie, aby zidentyfikować główne trendy, opinie i sugestie uczestników oraz uczestniczek.

Analiza danych pozwoliła na zrozumienie poziomu zadowolenia z kursu, identyfikację obszarów wymagających ulepszeń oraz ocenę skuteczności kursu w kontekście zdefiniowanych celów. Wyniki ankiety zostały zinterpretowane i mogą w przyszłości zostać wykorzystane do podjęcia decyzji dotyczących ewentualnych zmian w treści kursu, jak również do zaplanowania innych działań realizowanych na platformie „Szkoła Różnorodności”.

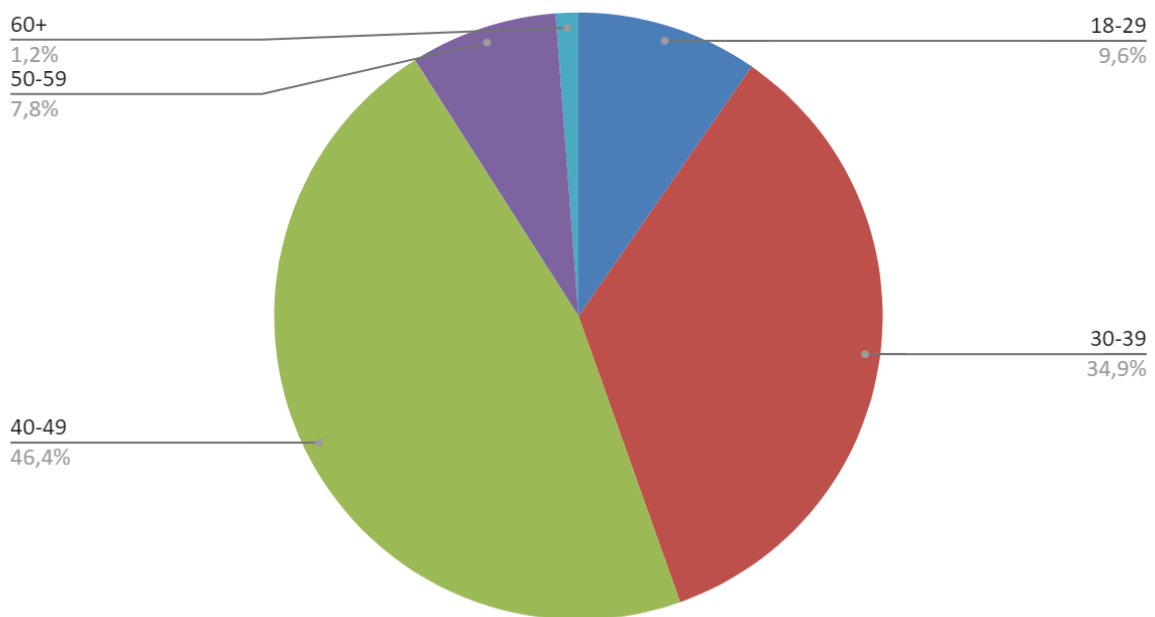
Opis badanej grupy

Zdecydowaną większość uczestników kursu, którzy wypełnili ankietę ewaluacyjną stanowiły kobiety (98%). Co do wieku osób biorących udział w ankiecie ewaluacyjnej, prawie połowę z nich (46%) stanowiły osoby w wieku 40-49 lat. Ponad 1/3 osób (35%) to uczestnicy i uczestniczki w wieku 30-39 lat. Najmłodsza grupa wiekowa (18-29 lat) obejmowała 10% osób, a najstarsza (50+) – 9%. Uczestnicy, którzy wypełnili ankietę pracują w różnych miejscowościach, z największą liczbą osób z Warszawy (30%), następnie z Lublina (14%), Poznania (9%), Bydgoszczy (8%), Wrocławia (5%), Dąbrowy Górniczej (4%) i Torunia (4%). Miejsca pracy uczestników kursu obejmują z kolei pracę w szkole podstawowej (49%), liceum (4%), przedszkolu (4%), poza sektorem edukacji (4%). Spora część uczestników (30%) poszukuje obecnie pracy w edukacji, a ostatnie 8% nie jest obecnie zatrudnionych i na ten moment nie planuje poszukiwania pracy. W przypadku osób, które pracują w przedszkolach tudzież szkołach (bądź mają takie doświadczenie w przeszłości), zapytaliśmy o liczbę dzieci, które są (były ostatnio) pod ich opieką. Kursanci i kursantki opiekują się (opiekowali się ostatnio) różną liczbą dzieci, przy czym 19% z nich ma (miało) pod opieką 1-10 dzieci, 40% opiekuje się (opiekowało się) 11-25 dziećmi, 22% sprawuje/owało pieczę nad 26-50 dziećmi, 11% ma (miało) ponad 50 dzieci pod opieką, natomiast w przypadku 8% osób trudno było im określić, ile dzieci dokładnie znajduje/owało się pod ich opieką. Sumarycznie, w przypadku osób, które podały nam, ile podopiecznych pod opieką mają one obecnie, znajduje się obecnie około 3800 dzieci i młodzieży. Uczestników kursu zapytano również o ich subiektywną ocenę poziomu znajomości języka polskiego – najwięcej osób (56%) oceniło ten poziom jako komunikatywny, 40% jako zaawansowany, a zaledwie 4% jako początkujący.

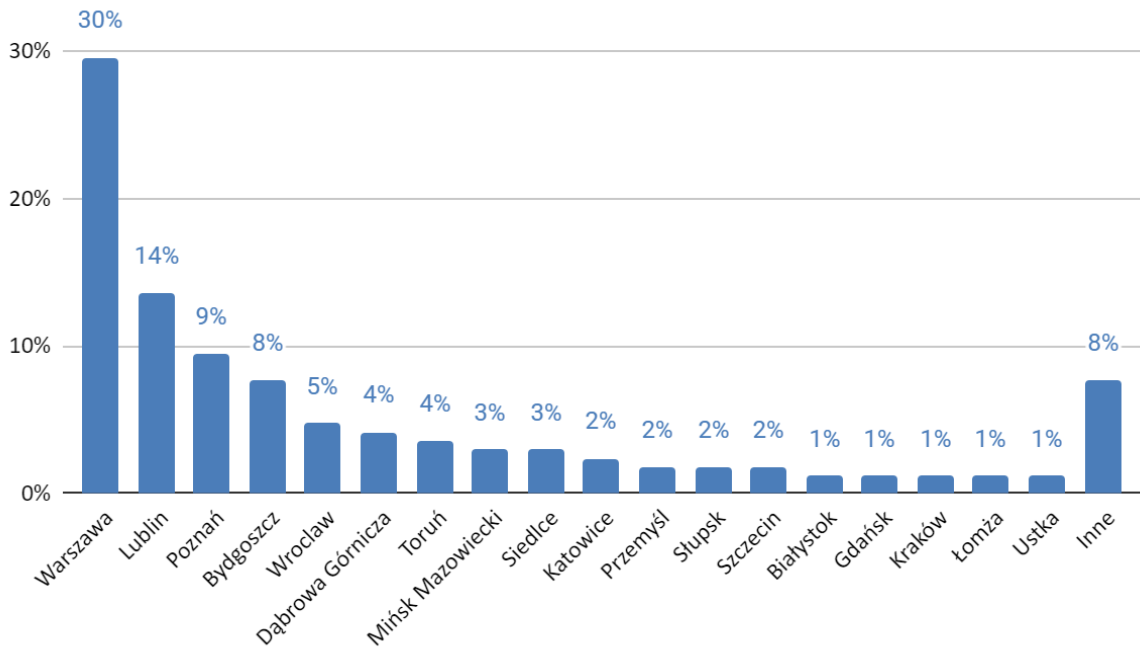
Płeć uczestników kursu (N=171)

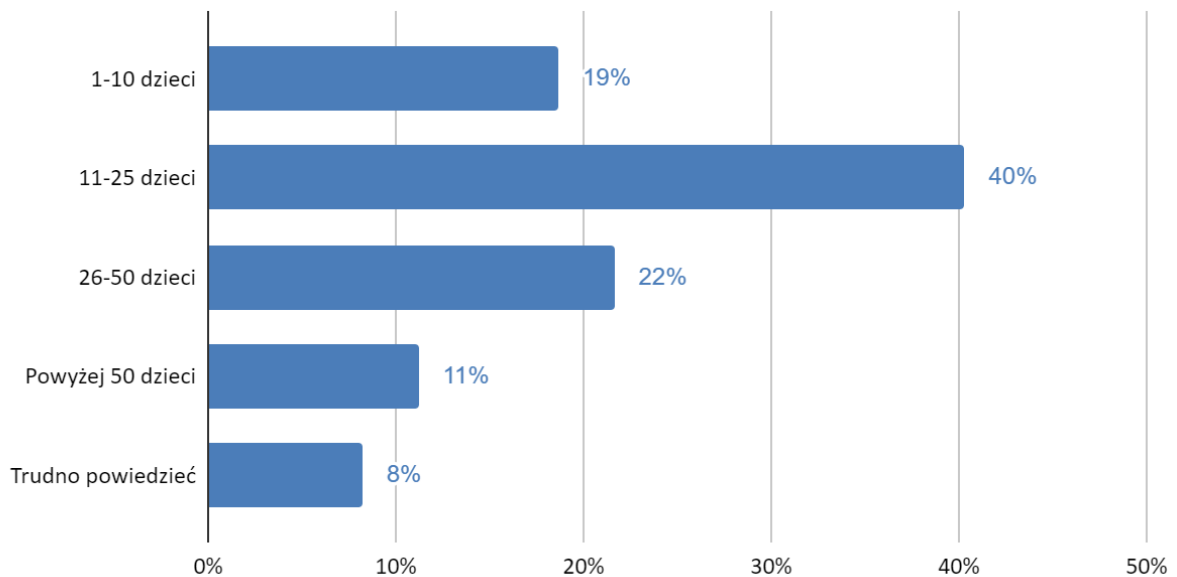
Grupa wiekowa uczestników kursu (N=166)

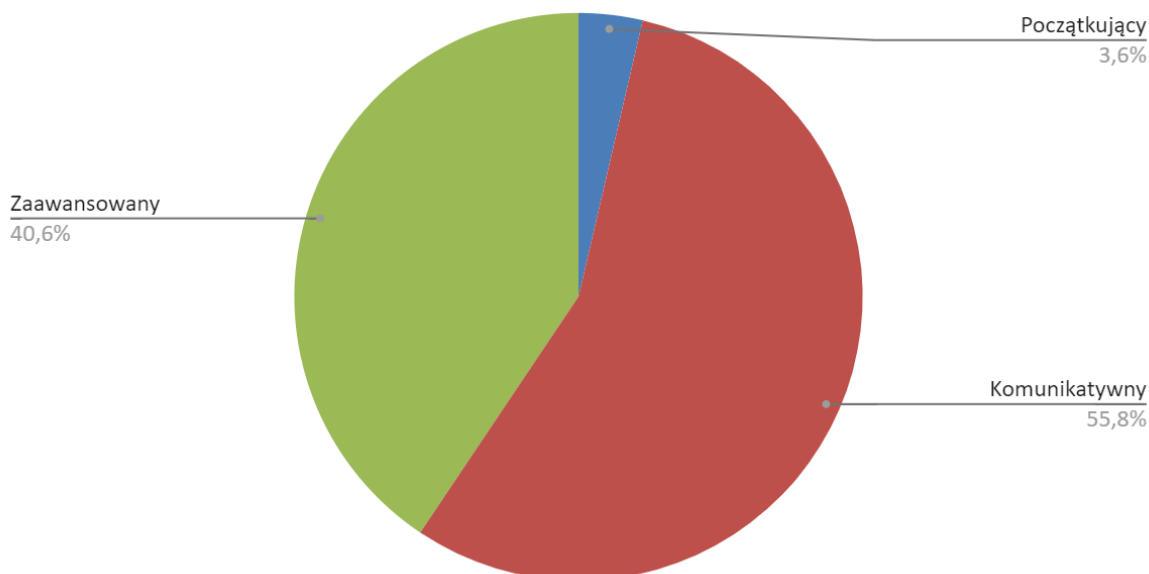
Miejscowość, w której pracują uczestnicy kursu (N=169)

Z jak liczną grupą dzieci pracujesz (ile osób obejmujesz wsparciem)? (N=134)

Poziom znajomości języka polskiego wśród uczestników kursu (N=165)

2) Wywiady grupowe

Metodologia badania ewaluacyjnego, której celem była ocena kursu „Szkoły Różnorodności”, obejmowała również dwa wywiady grupowe. Badanie focusowe, przeprowadzone online z dwiema grupami, miało na celu pogłębienie tematów poruszanych w ankiecie ewaluacyjnej kursu „Szkoła Różnorodności”. Uczestniczyło w nim 7 osób, których głównym zadaniem była moderowana dyskusja na temat użyteczności, skuteczności i satysfakcji z udziału w kursie, a także wyrażanie opinii i sugestii dotyczących jego różnych aspektów. Oba wywiady odbyły się 30 stycznia 2024 roku na platformie ClickMeeting i były one nagrywane. Następnie na podstawie nagrań tworzone były notatki, które w dalszej części posłużyły do stworzenia niniejszego raportu. Dzięki badaniu fokusowym możliwe było zrozumienie głębszych doświadczeń i potrzeb uczestników i uczestniczek, co pozwoliło na bardziej szczegółową analizę oraz lepsze zidentyfikowanie obszarów, które mogą w przyszłości rozwinięte w ramach „Szkoły Różnorodności”.

Grupy fokusowe

Grupa 1:

1. Anna – mieszka w Poznaniu od 6 lat, pracuje w szkole sportowej jako asystentka międzykulturowa, ma pod opieką dzieci z klas 1-8
2. Lidia – mieszka w Warszawie, pracuje jako asystentka międzykulturowa od 6 lat, obecnie w dwóch szkołach (w jednej ma pod opieką klasę przygotowawczą, w drugiej regularne klasy)
3. Lena – mieszka w Warszawie, pracuje jako asystentka międzykulturowa od 1,5 roku

Grupa 2:

1. Oksana – mieszka w Krakowie, pracuje jako asystentka międzykulturowa od 3 lat w szkole podstawowej
2. Veronika – mieszka w Poznaniu, pracuje jako asystentka międzykulturowa od 2 lat w szkole podstawowej
3. Maria – mieszka w Warszawie, pracuje jako asystentka międzykulturowa w szkole podstawowej
4. Liliana – mieszka w Warszawie, pracuje jako asystentka międzykulturowa w szkole podstawowej

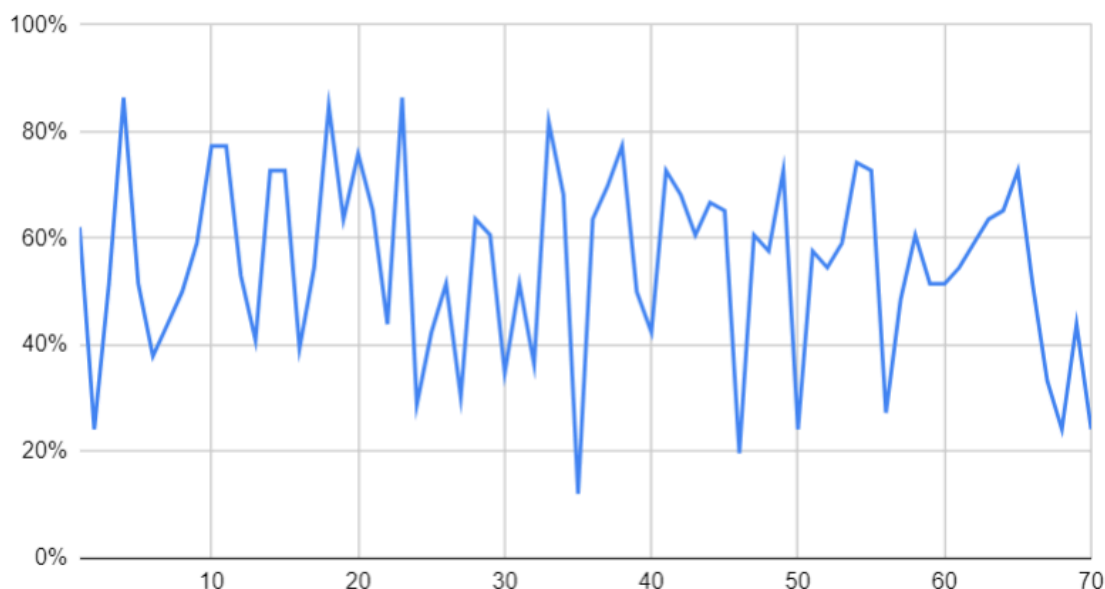
3) Pre- i post-test

Pre-test: weryfikacja wiedzy przed przystąpieniem do kursu on-line

Uczestnicy i uczestniczki kursu on-line przed przystąpieniem do nauki wypełnili test wstępny (pre-test), mający na celu określenie poziomu wiedzy z zakresu asystentury międzykulturowej. Test zawiera 10 pytań zamkniętych jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru dotyczących zagadnień Prawa Oświatowego, systemu edukacji w Polsce, psychologii funkcjonowania dziecka i przeciwdziałania przemocy wobec dzieci.

Zbadano poziom wiedzy 70 uczestników i uczestniczek kursu. Średni wynik testu wyniósł 55,1%, najniższym wynikiem było 12,1%, najwyższym zaś 86,4%.

Wyniki pre-test

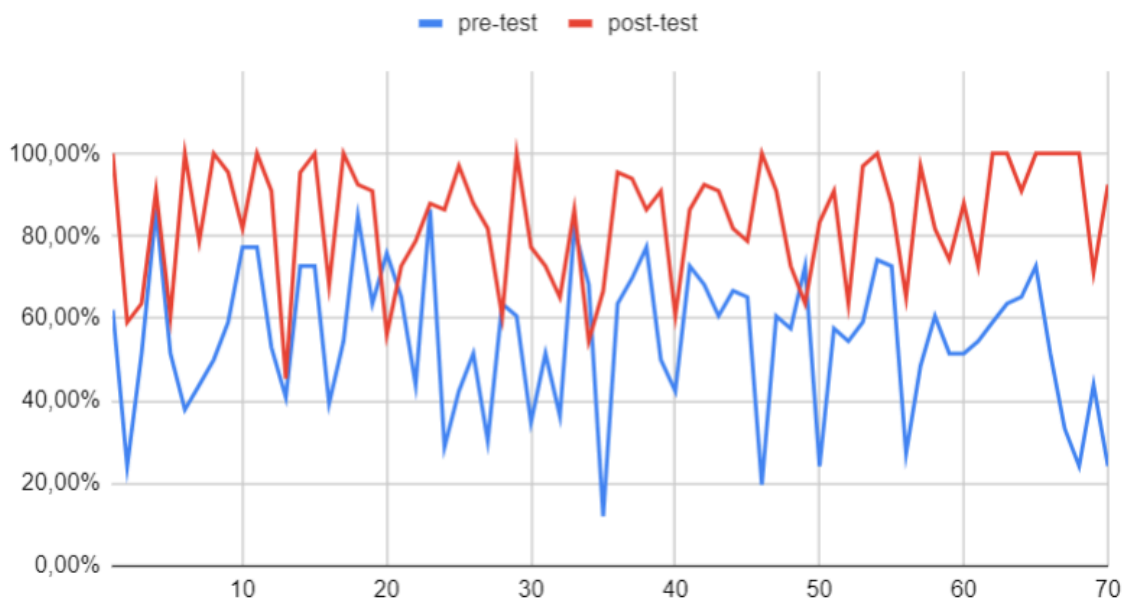

Post-test: weryfikacja przyrostu kompetencji po ukończeniu kursu on-line

W celu określenia przyrostu wiedzy i umiejętności uzyskanych przez uczestników i uczestniczki kursu po jego zakończeniu przeprowadzono ponownie test. Post-test był analogiczny do pre-testu, powtórzono te same pytania aby uzyskać miarodajną informację na temat przyrostu kompetencji uczestników i uczestniczek.

Test końcowy miał na celu określenie poziomu znajomości zagadnień z zakresu asystentury międzykulturowej w Polsce. Zawierał 10 pytań zamkniętych. Porównano ze stanem początkowym poziom wiedzy 70 uczestników i uczestniczek kursu. Średni wynik testu końcowego wyniósł 84,9%. Najniższy wynik 45,4%, a najwyższy – 100%. Bezbłędnie (100% poprawnych odpowiedzi) wypełniło test 15 osób, co stanowi 21,4% uczestników i uczestniczek kursu. Wszyscy badani uczestnicy i uczestniczki uzyskali certyfikat ukończenia kursu.

Przyrost kompetencji uczestników kursu Szkoła Różnorodności

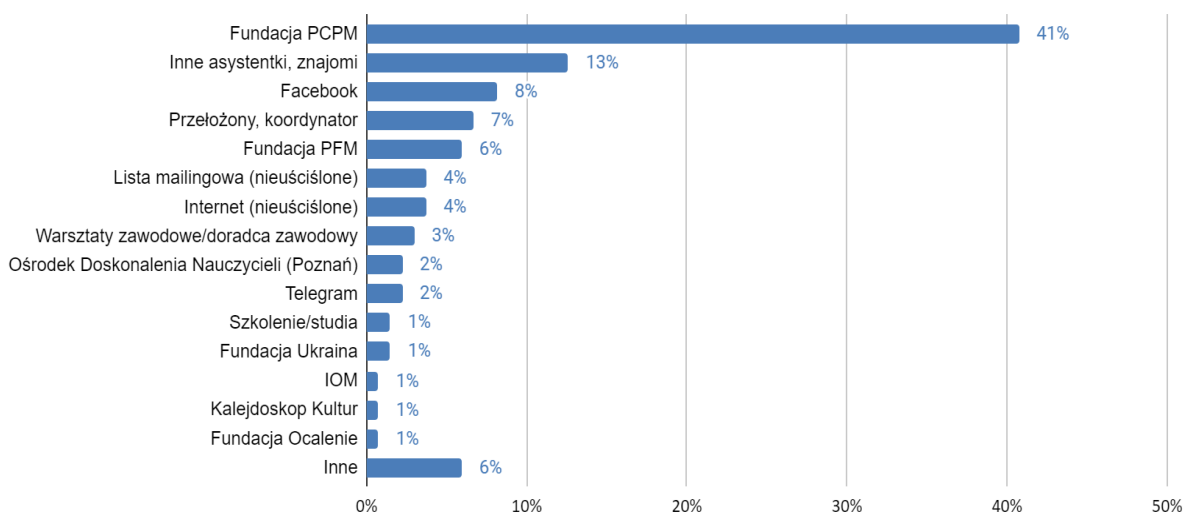

Wyniki badania ewaluacyjnego

Kanały promocyjne Szkoły Różnorodności – skąd uczestnicy i uczestniczki dowiadywali się o kursie?

Uczestnicy i uczestniczki kursu najczęściej dowiadywały się o nim poprzez różnorodne kanały informacyjne, z których najbardziej popularnym okazało się PCPM (Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej – 41%). 13% osób o kursie usłyszało od innych asystentek lub znajomych, 8% widziało reklamę na Facebooku, 7% dostało taką informację od swojego przełożonego/ej lub koordynatora/ki, a 6% z Fundacji PFM. Niektóre osoby dowiedziały się o kursie z list mailingowych (nie uściślono dokładnie z jakich konkretnie instytucji) czy Internetu (nie podano z jakiej strony). Informacje o kursie docierały także poprzez specjalne szkolenia, warsztaty zawodowe. Wszystkie te kanały informacyjne świadczą o różnorodności i szerokim zasięgu promocji kursu oraz jego znaczeniu dla osób zainteresowanych tematyką migracji i pracy jako asystent/ka międzykulturowy/a.

Skąd uczestnicy dowiedzieli się o kursie? (N=135)

Ocena e-learningowej formy kursu

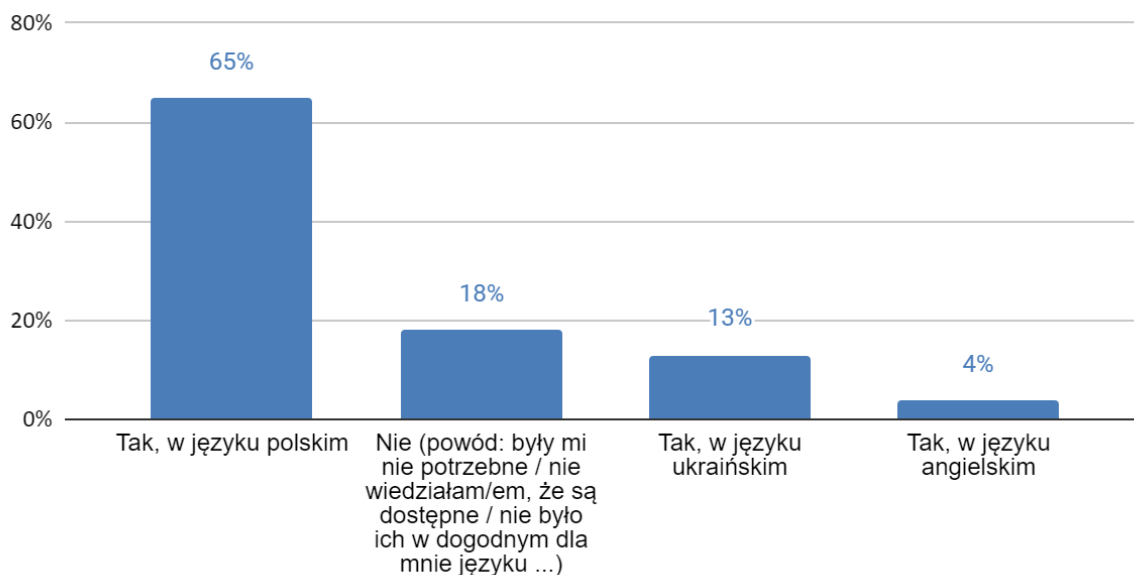
Pytając uczestniczki kursu o ocenę e-learningowej formy kursu otrzymaliśmy w zdecydowanej większości pozytywne opinie. Jako najważniejsze plusy tego sposobu uczenia wskazano na: elastyczność czasową i możliwość dostosowania nauki do swojego harmonogramu, dostępność do kursu z różnych miejsc czy oszczędność czasu i kosztów połączona z brakiem konieczności podróżowania do miejsca szkolenia. Jeśli chodzi o wady takiego rozwiązania zwrócono uwagę na brak interakcji bezpośredniej - brak fizycznego kontaktu z ekspertkami / ekspertami i innymi uczestnikami kursu ogranicza możliwość dyskusji i wymiany doświadczeń.

Ocena działania platformy

Platforma kursu „Szkoła Różnorodności” została oceniona bardzo pozytywnie przez uczestniczki badania. Podkreślano atrakcyjną stronę wizualną platformy oraz przejrzystą nawigację po niej. Uczestniczki chwaliły łatwość korzystania z platformy i wygodę w poruszaniu się po jej zasobach. Jednakże, zgłaszano pojedyncze problemy techniczne, które nieznacznie utrudniały korzystanie z kursu. Pomimo tych niewielkich niedociągnięć, ogólna ocena platformy była bardzo korzystna, a uczestniczki wyraziły zadowolenie z jakości i użyteczności środowiska e-learningowego „Szkoły Różnorodności”.

Podczas kursu przeprowadzonego, zgodnie z udzielonymi odpowiedziami, można stwierdzić różnorodne podejścia i doświadczenia związane z używaniem napisów dostępnych na platformie.

Czy włączałaś/eś napisy w trakcie oglądania materiałów na platformie? (N=54)

Podsumowanie

Nie używano napisów (18%): Co piąty uczestnik/czka kursu nie korzystał/a z napisów głównie z powodu braku takiej potrzeby, nieświadomości ich dostępności lub niedopasowanych do konkretnej osoby dostępnych opcji językowych.

Używano napisów w różnych językach (82%): Inni uczestnicy wyrazili potrzebę korzystania z napisów, zwłaszcza w ich ojczystych językach, takich jak polski czy ukraiński. Dodatkowo, niektórzy z uczestników kursu wykorzystywali napisy w języku angielskim. W niektórych przypadkach napisy automatycznie się włączyły, ale uczestnicy nie zwracali na nie większej uwagi i nie byli im one niezbędnie konieczne do ukończenia kursu.

Napisy były zbędne lub przeszkadzały: Istnieje niewielka grupa osób, które stwierdziły, że napisy były im zbędne lub wręcz przeszkadzały podczas kursu.

Podsumowując, korzystanie z napisów w trakcie kursu było zróżnicowane, a preferencje dotyczące ich używania zależały głównie od potrzeb językowych uczestników oraz ich indywidualnych preferencji co do sposobu odbioru treści. Dla części uczestników napisy były istotnym elementem ułatwiającym zrozumienie materiału, podczas gdy dla innych nie przykładali do nich większej wagi. Nie zgłoszono również jakichś istotnych zastrzeżeń co do poprawności tłumaczeń.

Najważniejsze moduły kursu

Na podstawie odpowiedzi uczestników kursu można wywnioskować, że w zdecydowanej większości przypadków wszystkie moduły kursu były postrzegane jako istotne dla pracy w szkole z dziećmi z doświadczeniem migracyjnym. Kursanci wyrażali przekonanie, że każdy z modułów przyniósł im nową wiedzę lub umiejętności, które są przydatne w codziennej pracy. Niektóre moduły zostały jednak wyróżnione przez uczestniczki jako szczególnie istotne lub interesujące. Były to następujące tematy:

1. Integracja uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji w szkole (29%)
2. Pierwsza Pomoc Psychologiczna u osób z doświadczeniem migracji (27%)
3. Mowa nienawiści w środowisku szkolnym (16%)
4. Przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci i procedura Niebieskiej Karty (14%)
5. Superwizja i dbanie o dobrostan w pracy asystentki / asystenta (13%)

30% osób stwierdziło, że wszystkie moduły były dla nich tak samo istotne.

„Tak naprawdę trudno wyróżnić najważniejsze moduły. Asystent / asystentka międzykulturowy/a musi znać wszystkie aspekty, aby skutecznie wspierać uczniów / uczennice i ich rodziców.”

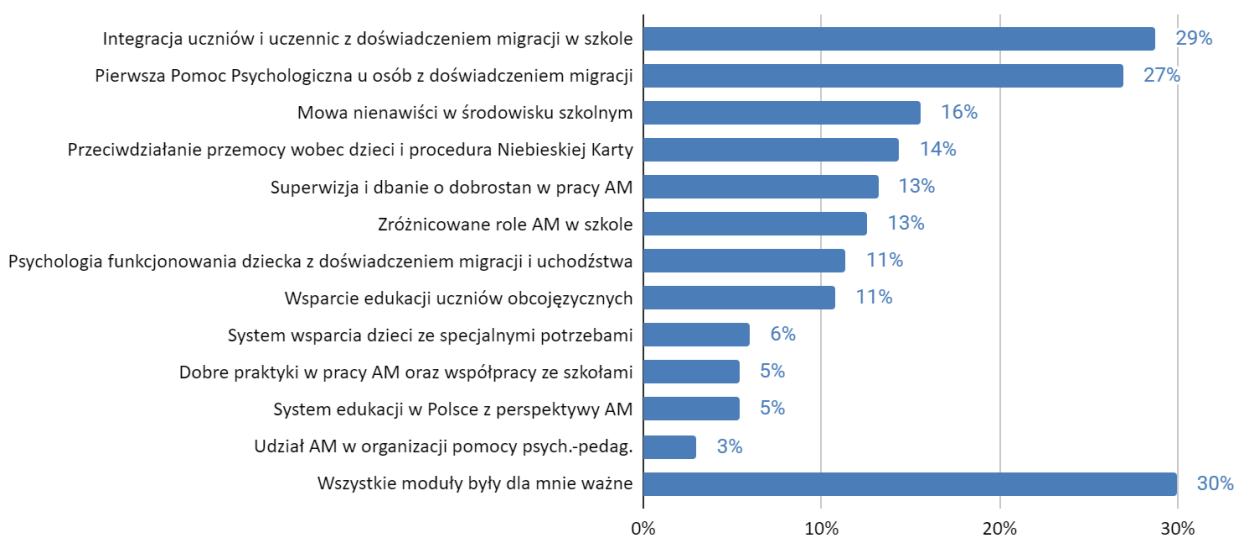
„Uważam, że treści zawarte w każdym z modułów są niezmiernie istotne w kwestii udzielania wsparcia zarówno uczniom, nauczycielom, rodzicom i innym osobom zainteresowanym tematyką migracji, reemigracji, czy uchodźstwa.”

Powyższe cytaty to tylko dwa przykłady osób, które podzielały opinię, że trudno im wybrać jakieś konkretne moduły jako te dla nich najważniejsze.

Najmniejsze grono kursantów wskazało jako najważniejsze następujące moduły:

1. System wsparcia dzieci ze specjalnymi potrzebami (6%)
2. Dobre praktyki w pracy asystentki / asystenta oraz współpracy ze szkołami (5%)
3. System edukacji w Polsce z perspektywy asystentki / asystenta (5%)
4. Udział asystentki / asystenta w organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej (3%).

Najważniejsze moduły według uczestników (N=167)

Uczestniczki badania fokusowego zapytaliśmy także o dodatkowe materiały dodane do każdego modułu kursu. Zostały one pozytywnie ocenione przez uczestniczki badania fokusowego. Wypowiedzi uczestniczek wyrażały uznanie dla różnorodności i użyteczności materiałów, które wspierały główne treści kursu. Pomimo pozytywnego odbioru, część uczestniczek zauważyła, że ilość tych materiałów może być nieco przytłaczająca, co skłoniło je do pozostawienia niektórych zasobów do doczytania w przyszłości.

Braki w kursie

Na podstawie odpowiedzi uczestniczek kursu można zauważyć, że zdecydowana większość z nich nie zgłaszała braku konkretnych tematów podczas kursu. Dodatkowo, pozytywnie została również oceniona obszerność kursu, uczestniczki badania fokusowego zgodnie stwierdziły, że liczba poruszanych w trakcie niego tematów była w sam raz dostosowana do ich potrzeb. Niektóre uczestniczki wyraziły jednak pewne zainteresowanie lub potrzebę większego pogłębienia w niektórych obszarach, takich jak:

1. **Praca asystentki międzykulturowej z rodzicami uczniów:** praca asystentki międzykulturowej z rodzicami może być niezwykle wymagająca, zwłaszcza gdy rodzice nie są skłonni lub gotowi współpracować. W przypadku spotkań w szkole, asystentka międzykulturowa może napotkać wiele trudności, szczególnie jeśli rodzice nie angażują się w proces komunikacji lub nie wykazują zainteresowania współpracą. W kontekście pracy z rodzicami, którzy nie chcą współpracować, asystentka międzykulturowa musi być wyjątkowo cierpliwa, empatyczna i zdolna do budowania zaufania. Niektóre uczestniczki zauważyły potrzebę bardziej rozszerzonego

omówienia tematu pracy asystentki międzykulturowej z rodzicami, zwłaszcza w kontekście pracy z rodzicami, którzy nie angażują się we wzajemną komunikację.

2. **Strategie pracy w wielokulturowym środowisku:** jedna z uczestniczek zauważyła potrzebę opracowania strategii i taktyk pracy z dziećmi i dorosłymi w multikulturowym środowisku szkolnym. Ten moduł mógłby zawierać tematy takie jak rozwój świadomości międzykulturowej, tworzenie przyjaznego i inkluzywnego środowiska, indywidualizację podejścia do nauczania czy promowanie dialogu międzykulturowego.
3. **Specyfika pracy z nastolatkami:** inna uczestniczka zauważyła, że w trakcie kursu brakowało jej omówienia specyfiki pracy z nastolatkami. Jej zdaniem temat ten jest istotny w kontekście wsparcia psychologicznego i adaptacji do szkolnego środowiska, ponieważ w przypadku nastolatków asystentki mogą mieć do czynienia z innym rodzajem problemów niż w przypadku młodszych dzieci.
4. **Motywowanie uczniów cudzoziemskich:** jedna z uczestniczek zasugerowała potrzebę stworzenia dodatkowego modułu dotyczącego omówienia skutecznych sposobów motywowania uczniów cudzoziemskich, co może być istotne dla procesu nauczania i integracji. Zwracała przy okazji uwagę na to, że w przypadku niektórych dzieci trudno jest znaleźć adekwatny sposób motywowania dziecka do nauki/rozwoju swoich pasji i zainteresowań.
5. **Konkretne przykłady rozwiązywania konfliktów międzykulturowych:** jedna uczestniczka zasugerowała, że w trakcie realizacji kursu zabrakło jej momentu, w którym omawiane byłyby konkretne przykłady rozwiązywania konfliktów międzykulturowych, z którymi spotykają się asystentki w swojej codziennej pracy.
6. **Praca z dziećmi w spektrum autyzmu:** w ramach modułu dotyczącego pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami, pojawiła się prośba o szersze omówienie tematyki metod pracy z dziećmi w spektrum autyzmu.
7. **Zasady panujące w polskiej szkole:** jedna uczestniczka kursu zgłosiła, że brakowało jej klarownego omówienia zasad panujących w polskiej szkole, tak aby tymi informacjami dzielić się później z rodzicami - co być musi, czego nie wolno, temat nietykalności ucznia itp.
8. **Jak się zachowywać i jak sobie radzić z tym, jeżeli stanowisko asystenta międzykulturowego nie jest rozumiane, nie akceptowane przez nauczycieli:** w tym miejscu pojawiła się prośba o omówienie strategii radzenia sobie z niezrozumieniem lub nieakceptacją stanowiska asystenta międzykulturowego przez grono pedagogiczne.
9. **Gdzie szukać superwizji:** wiele asystentek nie wie, gdzie mogłoby szukać superwizji, a jest to dość często zgłaszana potrzeba.

10. **Szczegóły pracy asystentów międzykulturowych:** na przykład jak wygląda praca z dziećmi w trakcie lekcji, jak organizować zajęcia dodatkowe i udzielić swoją uwagę pomiędzy dziećmi w różnym wieku z różnych klas mając tylko 2 godziny.

Uczestnicy wyrazili potrzebę poszerzenia **zakresu możliwości dopytania o różne kwestie**, co świadczy o ich pragnieniu uzyskania pełniejszego zrozumienia różnych aspektów pracy. Dodatkowo, zauważono **potrzebę większej liczby ćwiczeń praktycznych w kursie**. Integracja praktyki mogłaby umożliwić uczestnikom lepsze zrozumienie i opanowanie materiału, co może wpłynąć pozytywnie na ich zdolność do stosowania wiedzy w praktyce.

Podsumowując, choć większość uczestniczek nie zgłaszała braku konkretnych tematów, zidentyfikowaliśmy w trakcie badania pewne obszary, które mogłyby być bardziej szczegółowo omówione lub rozwinięte w ramach kursu.

Ocena kursu

Uczestniczki badania stwierdziły jednogłośnie, że kurs jest cennym narzędziem przygotowawczym, które skondensowało i zorganizowało istotne informacje oraz umiejętności związane z pracą w obszarze asystentury międzykulturowej. Osoby te podkreślały, że wiele z omawianych tematów i zasad było dla nich już znajomych z doświadczenia zawodowego, ale kurs pomógł im ustrukturyzować i uporządkować tę wiedzę. Uczestniczki wspominały także o wartości kursu jako miejsca, gdzie wszystkie kluczowe informacje są zebrane w jednym miejscu, co ułatwia ich zrozumienie i aplikację w praktyce:

„Dużo tych rzeczy, które były w różnych modułach, my sami w trakcie pracy doszliśmy do tego... My przez te dwa lata sami musieliśmy przez to przejść i to teraz była jakby powtórka, ale dużo różnych zasad np. Niebieska Karta, ja bym mogła to przeczytać w Internecie, ale to było takie miejsce, gdzie jest to wszystko razem.”

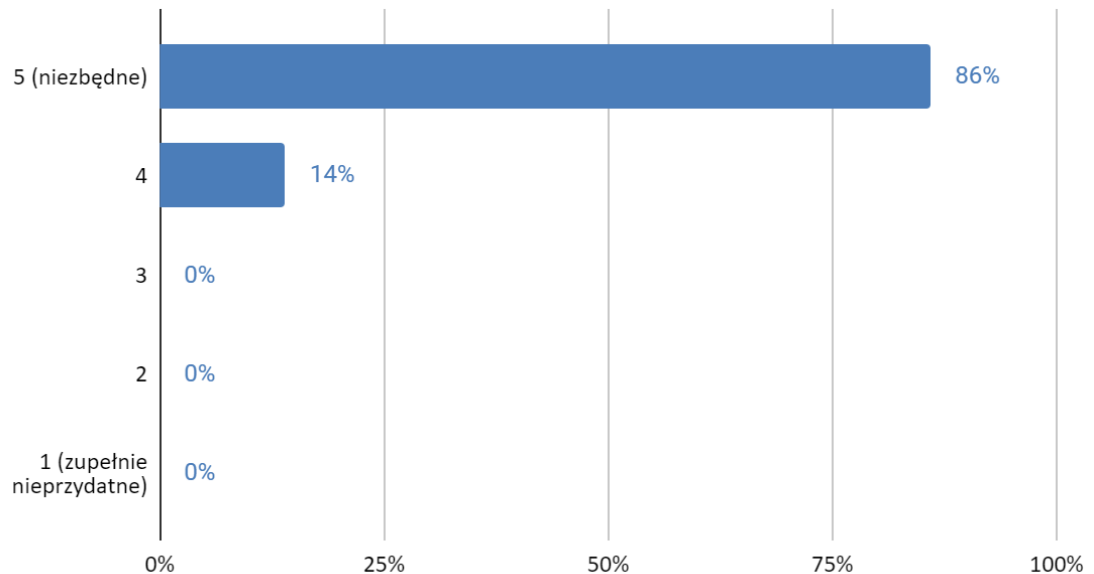
„Sama kiedy zaczynałam pracować, to w ogóle nie było tych szkoleń i sama wszystko wyszukiwałam, także jestem teraz bardzo zadowolona, że mamy teraz zebrane wszystko w jednym miejscu, w jednym systemie.”

Dodatkowo wiele uczestniczek wskazywało na to, że kurs jest bardzo pomocny w przypadku osób, które dopiero rozpoczynają swoją pracę w charakterze asystentki międzykulturowej lub chciałyby w przyszłości pracować w tym charakterze:

„Moim zdaniem super byłoby wziąć w takim kursie udział na początku swojej pracy jako asystentka. To jest bardzo dobre wprowadzenie do tego zawodu, bo tam w pigułce znajdzie się wszystkie niezbędne informacje.”

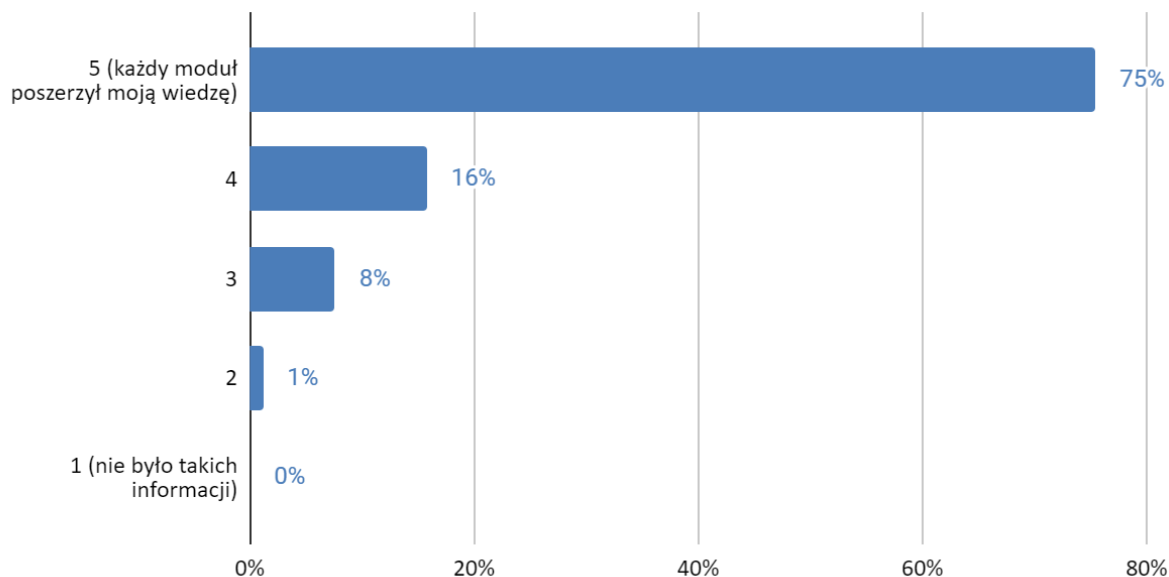
W ankiecie ewaluacyjnej zapytaliśmy uczestniczki kursu o ich ocenę, na ile przydatne były dla nich informacje zawarte w kursie. 86% osób biorących udział w ankiecie oceniło te informacje jako niezbędne (wybór 5 z 5-skalowej skali), natomiast pozostałe 14% wybrało odpowiedź „4” (wybór 4 z 5-skalowej skali).

Oceń jak bardzo przydatne były dla Ciebie informacje zawarte w kursie (N=171):

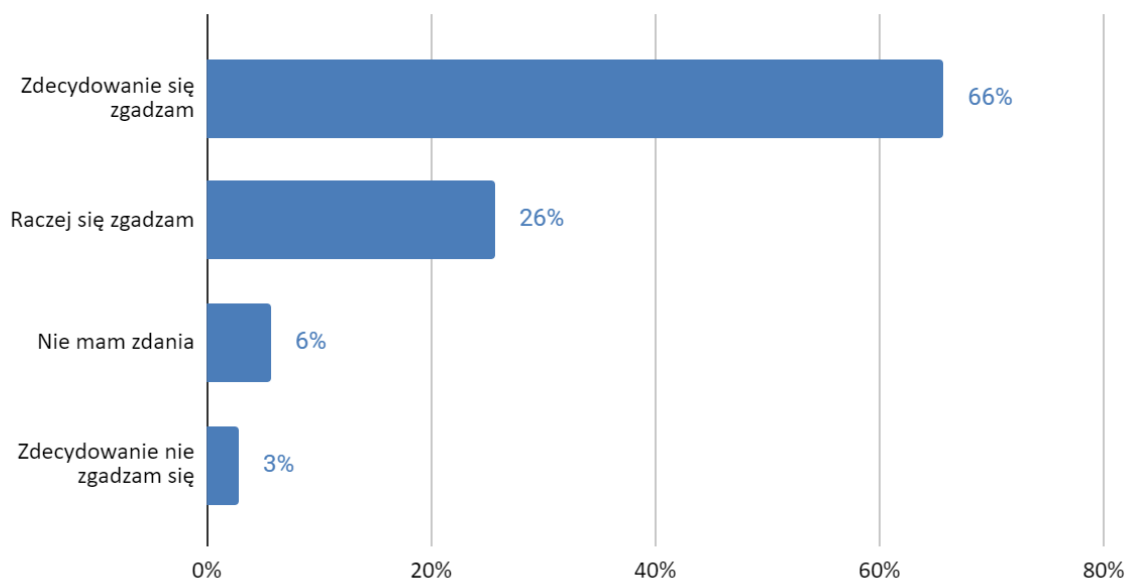
Dodatkowo zapytaliśmy również o to, czy uczestnicy kursu dowiedzieli się w trakcie jego realizacji jakichś nowych informacji, których nie mieli przed jego rozpoczęciem. Zdecydowana większość (75%) osób stwierdziła, że każdy moduł poszerzył ich wiedzę (wybór 5 z 5-skalowej skali), 16% wybrało odpowiedź „4” (wybór 4 z 5-skalowej skali), 8% - odpowiedź „3” (wybór 3 z 5-skalowej skali), a 1% wybrał odpowiedź „2” (wybór 2 z 5-skalowej skali).

Czy dowiedziałaś/eś się czegoś czego nie wiedziałaś/eś przed kursem? (N=171)

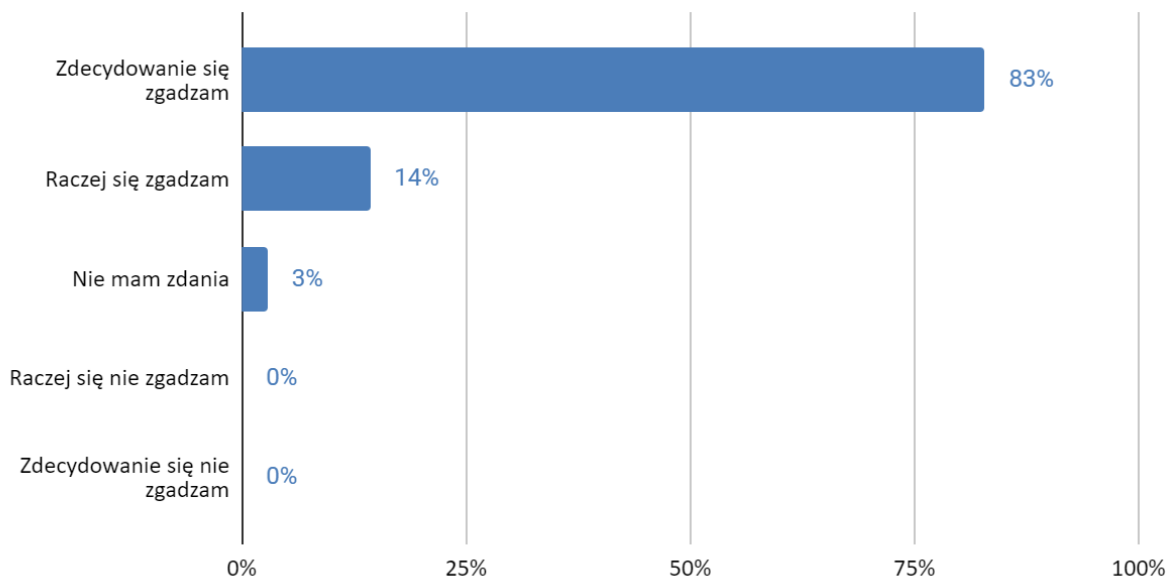
Kolejnym pytaniem, które zadaliśmy uczestnikom kursu było to, o to na ile po odbyciu kursu czują się oni pewniej jako asystenci międzykulturowi. Na podstawie wyników można wywnioskować, że większość respondentów, aż 89% (66% zdecydowanie się zgadza + 26% zgadza się), czuje się pewniej jako asystent/ka międzykulturowy/a po ukończeniu kursu. 6% respondentów nie miało zdania w tej kwestii, a tylko 2% wyraziło dezaprobatę co do tego, że kurs wpłynął pozytywnie na ich pewność siebie jako asystentów międzykulturowych. Wyniki te sugerują, że kurs był skutecznym narzędziem w budowaniu pewności siebie w roli asystenta międzykulturowego dla znacznej większości uczestników. To pozytywne odbicie może świadczyć o wartości i skuteczności programu szkoleniowego.

Po odbyciu kursu czuję się pewniej jako asystent/ka międzykulturowy/a: (N=35)

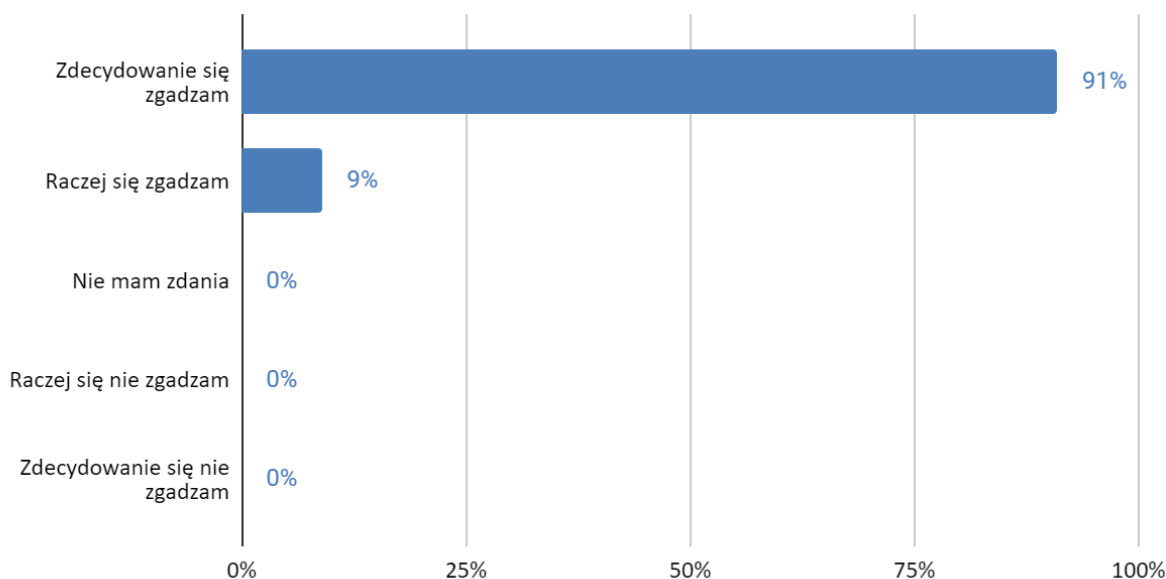
Osoby wypełniające ankietę zostały również zapytane o to, czy uważają, że po odbyciu kursu mogą lepiej pomagać dzieciom z doświadczeniem migracyjnym w polskiej szkole. Zgodnie z zebranymi danymi, 83% respondentów zdecydowanie zgadza się z tym twierdzeniem. Dodatkowo, 14% respondentów raczej się zgadza z tą opinią. Tylko 3% nie miało zdania w tej kwestii. Wyniki te sugerują, że kurs miał istotny wpływ na pewność respondentów w ich zdolnościach do pomagania dzieciom z doświadczeniem migracyjnym w polskim systemie edukacji. Jest to istotne z punktu widzenia efektywności szkolenia oraz jego wpływu na praktyczne umiejętności i podejście uczestników do pracy dziećmi i młodzieżą migrancką w szkołach.

Po odbyciu kursu uważam, że mogę lepiej pomagać dzieciom z doświadczeniem migracyjnym w polskiej szkole: (N=35)

Na koniec zapytaliśmy także o to, czy uczestnicy zaproponowaliby ten kurs innym asystentom / asystentkom międzykulturowym, z czego 91% odpowiedziało, że zdecydowanie tak, a 9%, że raczej tak. Tak wysoki poziom rekomendacji świadczy o pozytywnym odbiorze kursu przez uczestników oraz potwierdza wartość i przydatność programu szkoleniowego dla osób pracujących w roli asystenta / asystentki międzykulturowego. Silne poparcie ze strony uczestników może przyczynić się do promowania kursu i zwiększenia jego zasięgu wśród osób zainteresowanych podobnym szkoleniem.

Zaproponował(a)bym ten kurs innym asyistent(k)om międzykulturowym: (N=35)

Możemy bezsprzecznie stwierdzić, że kurs asystenta międzykulturowego spotkał się z pozytywnym odbiorem ze strony jego uczestników. Ich opinie wyrażają głęboką satysfakcję z przekazanej wiedzy oraz docenienie wartości kursu dla ich rozwoju zawodowego i osobistego.

„Tak!!!! Jestem bardzo bardzo wdzięczna za organizację takiego kursu, bardzo chcę być asystentką w szkole, ja i moje dzieci przeżyliśmy to wszystko na osobistym doświadczeniu. I naprawdę chcę pomóc innym dzieciom i rodzicom przetrwać adaptację, gdy mamy taką sytuację na Ukrainie i bardzo ważne było dla mnie, aby ponownie udowodnić sobie, że moja pomoc jest konieczna. Dziękuję bardzo.”

„Jestem bardzo wdzięczna za możliwość uczestniczenia w kursie. Te praktyki są bezcenne w pracy z dziećmi z doświadczeniem migracji. Na ich tworzenie poszło dużo czasu i sił. Wszystkie moduły są ważne i pomocne. Spodobał mi się format kursu: filmik + test. Czas trwania wybierałam sama. Dziękuję Paniom za ich pracę. Bardzo polecam kurs asyistentkom (asystentom) międzykulturowym.”

„Dziękuję bardzo za zwięzłą informację o pracy asystentki międzykulturowej. Ten kurs zapewnia gotowe rozwiązania różnych problemów w pracy. Polecam wszystkim, kto planuje pracować jako asystentka międzykulturowa.”

„Bardzo dziękuję każdemu i wszystkim za wysoki poziom profesjonalny tego kursu i aktualność. Wszystko było ciekawe – od tematów do czasu trwania filmików. Niestety nie wszystkie

materiały dodatkowe przeczytałam i bardzo bym chciała do nich wrócić. Niektórych lektorów już widziałam na spotkaniach offline, i mam powiedzieć, że podczas tego kursu online i podczas komunikacji offline – to prawdziwi i ciekawi ludzie z bogatą wiedzą. Osobno dziękuję Paniom z Ukrainy, dają mi poczucie, że nie jestem sama ze swoimi pytaniami i mogę je rozwiązać i się rozwinąć.”

Powyższe cytaty to tylko kilka przykładów wielu pozytywnych opinii, które zebraliśmy w trakcie naszego badania.

Wpływ kursu na wiedzę uczestników i uczestniczek

Podstawowym celem kursu Szkoła Różnorodności było wzmocnienie kompetencji uczestników i uczestniczek w zakresie asystentury międzykulturowej w Polsce.

Analiza wyników testów po ukończeniu szkolenia wykazała średni przyrost wiedzy uczestników/czek o 28,9% przy jednoczesnym uzyskaniu 100% bezbłędnych odpowiedzi przez 21,4%. Połowa uczestników i uczestniczek kursu uzyskało wynik końcowy na poziomie powyżej 87,8%. W przypadku 4 uczestników i uczestniczek wiedza uległa pogorszeniu bądź pozostała na podobnym poziomie, 11 uczestników i uczestniczek zwiększyło swoje kompetencje o ponad połowę uzyskując poprawę o ponad 50%. Wobec powyższego należy uznać kurs Szkoła Różnorodności za skuteczny i przyczyniający się do podwyższenia wiedzy i kompetencji asystentów i asystentek międzykulturowych oraz osób pracujących z dziećmi z doświadczeniem migracji.

Dalsze potrzeby asystentek

Potrzeby asystentek międzykulturowych, jakie zostały zgłoszone podczas badań fokusowych obejmują różnorodne obszary, które są istotne dla skutecznego wsparcia uczniów cudzoziemskiego pochodzenia. Oto opis tych potrzeb:

1. **Superwizja (w tym superwizja koleżeńska):** Asystentki międzykulturowe potrzebują regularnej superwizji, która pozwoli im pochylić się nad własną pracą, rozwiązywać trudności oraz rozwijać swoje umiejętności. Superwizja koleżeńska może być szczególnie cenna, umożliwiając wymianę doświadczeń i wzajemne wspieranie się.

2. **Wymiana dobrych praktyk / dzielenie się osobistymi doświadczeniami:** W trakcie wywiadów wybrzmiała potrzeba regularnej wymiany dobrych praktyk pomiędzy asystentkami międzykulturowymi, aby wzbogacić swoje umiejętności, omówić trudne przypadki w pracy, z którymi spotykają się asystentki i znaleźć skuteczne strategie działania. Dzielenie się osobistymi doświadczeniami może także umożliwić budowanie więzi i wsparcie emocjonalne wśród asystentek z różnych szkół/miast.

3. **Dodatkowe szkolenia / webinary:** Asystentki międzykulturowe potrzebują ciągłego doskonalenia swoich umiejętności, w tym w zakresie komunikacji międzykulturowej, radzenia sobie ze stresem, czy pracy z dziećmi dotkniętymi traumą. Podczas wywiadów pojawiły się następujące propozycje tematów szkoleń:

- **Współpraca z rodzicami (w tym „trudnymi”):** ważne jest, aby asystentki międzykulturowe miały umiejętności nawiązywania i utrzymywania konstruktywnych relacji z rodzicami uczniów, w tym także z tymi, którzy mogą być „trudniejsi” w kontakcie.
- **Współpraca z kadrą pedagogiczną szkoły:** asystentki potrzebują umiejętności komunikacji z nauczycielami oraz uczulania ich na potrzeby i specyfikę dzieci cudzoziemskiego pochodzenia. To również wymaga budowania zaufania i współpracy.
- **Asertywność, stawianie granic:** asystentki muszą być asertywne w obronie potrzeb uczniów oraz swoich własnych granic, zarówno w kontakcie z dziećmi i rodzicami, jak i z pracownikami szkoły.
- **Pierwsza pomoc psychologiczna:** asystentki muszą być wyposażone w umiejętności udzielania pierwszej pomocy psychologicznej, zwłaszcza w przypadkach, gdy dzieci doświadczają trudności rodzinnych czy emocjonalnych.
- **Praca z dziećmi na różnych etapach procesu integracji:** wymaga to znajomości różnych metod i strategii pracy oraz wsparcia, które mogą być potrzebne w zależności od etapu integracji dziecka.
- **Doradztwo zawodowe:** asystentki mogą odgrywać istotną rolę w doradztwie zawodowym dla uczniów starszych, wspierając ich w wyborze szkoły średniej oraz dalszej ścieżki zawodowej.
- **Rola mediatora w szkole:** Asystentki często pełnią rolę mediatorów pomiędzy różnymi grupami w szkole, co wymaga umiejętności rozwiązywania konfliktów i budowania porozumienia.

Uczestniczki badania zapytaliśmy również o to, jak widziałyby one przyszłość platformy „Szkoła Różnorodności”, co chciałyby, aby w przyszłości się na niej znajdowało, by aktywnie z niej korzystały. Poniżej przedstawiamy kilka rekomendacji dotyczących funkcji i treści, które mogą być przydatne dla uczestników tej platformy:

1. Nowe informacje o systemie edukacji i zmianach

Regularne aktualizowanie informacji dotyczących zmian w edukacji. Informacje te byłyby w założeniu w jednym miejscu, co pozwalałoby asystentom międzykulturowym być na bieżąco z najnowszymi wytycznymi i praktykami.

2. Webinary i sesje Q&A

Organizacja regularnych webinarów oraz sesji pytań i odpowiedzi umożliwiłaby uczestnikom zdobycie dodatkowej wiedzy, a także interakcję z ekspertami w dziedzinie różnorodności kulturowej i edukacji. To świetna okazja do dyskusji na temat trudnych sytuacji oraz wyzwań, z którymi mogą się spotykać asystenci międzykulturowi.

3. Rozwiązywanie konkretnych przypadków (case studies)

Omawianie konkretnych praktycznych przypadków (case studies) w swojej późniejszej pracy pozwalałoby uczestnikom zastosować zdobytą wiedzę w praktyce. Poprzez analizę konkretnych sytuacji, asystenci międzykulturowi mogliby lepiej zrozumieć różnorodność problemów, z jakimi mogą się spotkać, oraz nauczyć się skutecznych strategii rozwiązywania trudności.

4. Możliwość zadawania pytań

Istotne jest, aby uczestnicy mieli możliwość zadawania pytań i uzyskiwania odpowiedzi od doświadczonych mentorów i ekspertów. To sprzyja rozwijaniu się wiedzy oraz eliminuje wątpliwości i niejasności związane z praktyką pracy asystenta międzykulturowego.

5. Dokument z dobrymi praktykami

Udostępnienie dokumentu zawierającego dobre praktyki dotyczące roli asystenta w szkole byłoby z perspektywy wielu badanych niezmiernie wartościowe. Taki dokument może zawierać przykłady skutecznych interwencji, strategii komunikacji z różnorodnymi grupami uczniów i rodzinami, oraz sugestie dotyczące budowania atmosfery współpracy i akceptacji.

Podsumowanie i dalsze rekomendacje

Raport prezentuje wyniki badań dotyczących kursu asystentury międzykulturowej przeprowadzonych wśród pracujących asystentek oraz osób zainteresowanych rozpoczęciem kariery w tej dziedzinie. Kurs oferowany przez „Szkołę Różnorodności”, spotkał się z wyraźnie pozytywnym odbiorem ze strony uczestników.

Z analizy wyników naszych badań wynika, że kurs efektywnie odpowiada na potrzeby zarówno doświadczonych, jak i aspirujących asystentek międzykulturowych. Pracujące asystentki doceniły możliwość systematyzacji wiedzy, zwłaszcza w obszarach, gdzie wcześniej zdobywano doświadczenie praktyczne. Z kolei dla nowych uczestniczek, kurs

okazał się doskonałym narzędziem przygotowawczym, umożliwiającym zgłębienie zasad oraz procedur związanych z asystenturą międzykulturową.

Warto zauważyć, że kurs zdobył uznanie także za wykorzystany model e-learningowy. Uczestnicy docenili elastyczność, jaką oferuje forma nauki online, umożliwiając dostęp do treści w dogodnym czasie.

Jednym z kluczowych atutów kursu jest uzupełnienie luki na rynku, zapewniając kompleksowe przygotowanie do pracy jako asystent międzykulturowy. Wyniki badania potwierdzają, że zarówno doświadczeni pracownicy, jak i ci, którzy dopiero rozważają wejście w ten obszar, uznali kurs za wartościowe narzędzie edukacyjne.

Rekomendacje

Na podstawie wniosków z raportu sugeruje się:

- rozwinięcie platformy „Szkoła Różnorodności” o elementy zgłaszane przez uczestniczki badania fokusowego (np. stworzenie przestrzeni do dzielenia się własnymi doświadczeniami lub miejsca, gdzie na bieżąco gromadzono by wszystkie aktualizacje informacji dotyczących edukacji w Polsce)

- koordynację i organizację superwizji koleżeńskich (jest to wyraźnie duża i niezaspokojona do tej pory potrzeba zgłaszana w trakcie badania)

- organizację spotkań/webinarów, podczas których omawiane byłyby tematy, które zostały zgłoszone przez asystentki za istotne w ich pracy, a niedostatecznie omówione w trakcie kursu

- kontynuację promocji kursu w różnych kanałach informacyjnych.

Raport potwierdza wartość kursu „Szkoła Różnorodności” oraz zidentyfikowane obszary do dalszego rozwoju, co pozwoli organizatorom na kontynuację skutecznych działań edukacyjnych w obszarze wsparcia dla asystentów międzykulturowych i osób pracujących z dziećmi z doświadczeniem migracyjnym.

Załącznik 1 – Kwestionariusz ankiety ewaluacyjnej

Oceń jak bardzo przydatne były dla Ciebie informacje zawarte w kursie

- skala 1 (zupełnie nieprzydatne) - 5 (niezbędne)

Czy dowiedziałas/eś się czegoś czego nie wiedziałeś przed kursem

- skala 1 (nie było takich informacji) - 5 (każdy moduł poszerzył moją wiedzę)

Czy włączałaś/eś napisy w trakcie oglądania materiałów na platformie?

- Tak, w języku polskim
- Tak, w języku ukraińskim
- Tak, w języku rosyjskim
- Tak, w języku angielskim
- Tak, w kilku językach (w których?)
- Nie (powód: były mi nie potrzebne / nie wiedziałam/em, że są dostępne / nie było ich w dogodnym dla mnie języku ...)

Czy pracujesz w szkole lub przedszkolu?

- Tak
- Nie
- jeśli tak, w jakiej:
 - przedszkole
 - szkoła
 - liceum
 - szukam pracy w edukacji
 - pracuje poza systemem edukacji

Z jaką grupą dzieci pracujesz - w jakim wieku są dzieci/młodzież?

- pytanie otwarte

Z jak liczną grupą dzieci pracujesz (ile osób obejmujesz wsparciem)?

- pytanie otwarte

W jakiej miejscowości pracujesz?

- pytanie otwarte

Od jak dawna pracujesz w polskiej szkole (podaj w latach / miesiącach)?

- pytanie otwarte

Czy miałaś/eś wcześniej doświadczenie z pracy w szkole w innym kraju?

- Tak
- Nie
 - jeśli tak, jak długie?

Jaki jest Twój poziom znajomości języka polskiego?

- początkujący
- komunikatywny
- zaawansowany

Zaznacz swoją grupę wiekową

- 18-29
- 30-39
- 40-49
- 50-59
- 60+

Płeć

- kobieta
- mężczyzna
- inne

Prosimy o podanie modułów, które Twoim zdaniem będą najważniejsze w pracy w szkole:

- pytanie otwarte

Czy brakowało Ci poruszenia jakiś tematów?

- Tak
- Nie
 - jeśli tak, jakich?

Jeśli chcesz zostawić nam opinię lub sugestię tutaj masz na to przestrzeń 😊

- pytanie otwarte

Skąd dowiedziałaś/eś się o kursie?

- pytanie otwarte

Po odbyciu kursu czuję się pewniej jako asysten(t)ka międzykulturowy/a:

- skala 1 (zdecydowanie się nie zgadzam) - 5 (zdecydowanie się zgadzam)

Po odbyciu kursu uważam, że mogę lepiej pomagać dzieciom z doświadczeniem migracyjnym w polskiej szkole:

- skala 1 (zdecydowanie się nie zgadzam) - 5 (zdecydowanie się zgadzam)

Zaproponowałabym ten kurs innym asyistent(k)om międzykulturowym:

- skala 1 (zdecydowanie się nie zgadzam) - 5 (zdecydowanie się zgadzam)

Planujemy kolejne warsztaty podnoszące kompetencje zawodowe asyistentek międzykulturowych. Czy chcesz być informowana/y o takich warsztatach?

- Tak
- Nie

Zgadzam się na otrzymywanie newslettera i wiadomości email dotyczących między innymi szkoleń dla nauczycieli i projektów edukacyjnych Fundacji Polskie Forum Migracyjne.

- Tak
- Nie

Załącznik 2 – Scenariusz wywiadu grupowego

Grupa docelowa	Osoby pracujące z dziećmi z doświadczeniem migracji uczestniczące w kursie Szkoły Różnorodności
Scenariusz wywiadu grupowego	<p data-bbox="384 360 470 387">Wstęp</p> <ul data-bbox="438 405 1380 981" style="list-style-type: none"><li data-bbox="438 405 1098 432">• przedstawienie się prowadzącego / prowadzącej<li data-bbox="438 450 1380 618">• krótkie omówienie celu wywiadu, po co nam informacje, które nam przekażą – przeprowadzamy obecnie ewaluację kursu na platformie Szkoła Różnorodności, chcemy się dowiedzieć jakie są mocne, a jakie słabsze strony kursu i poznać Waszą opinię na ten temat<li data-bbox="438 636 799 663">• informacja o nagrywaniu<li data-bbox="438 680 1380 848">• prośba o to, by uczestniczki czuły się swobodnie i nie krępowały się wyrażać swoich opinii → nie ma złych ani dobrych odpowiedzi, chcemy stworzyć bezpieczną przestrzeń, w której każda z nas może się wypowiedzieć i nie być równocześnie oceniana<li data-bbox="438 866 1380 981">• zapewnienie uczestniczek o anonimowości uczestników rozmowy, a także o tym, że jeśli nie chcą – nie muszą odpowiadać na wszystkie pytania i zawsze mogą przerwać swój udział w rozmowie <p data-bbox="384 1003 544 1030">Rozgrzewka</p> <ul data-bbox="438 1048 1380 1261" style="list-style-type: none"><li data-bbox="438 1048 1054 1075">• Czy mogłybyście opowiedzieć nam coś o sobie?<li data-bbox="438 1093 1380 1261">• Jak macie na imię? Ile macie lat? Skąd jesteście? Gdzie obecnie pracujecie? Jeśli jako asystentki – to w jakiej szkole i z dziećmi w jakim wieku? Ile dzieci macie obecnie pod opieką? Od jaka dawna pracujecie w szkole? <p data-bbox="384 1283 655 1310">Blok I – Ocena kursu</p> <ul data-bbox="438 1328 1380 1955" style="list-style-type: none"><li data-bbox="438 1328 1337 1355">• Które moduły kursu były dla Was najciekawsze? Dlaczego akurat te?<li data-bbox="438 1373 1380 1496">• Gdybyście miały powiedzieć, które moduły byłyby ewentualnie niepotrzebne w kursie albo z Waszej perspektywy – wniosły najmniej nowej wiedzy, to które byście wskazały?<li data-bbox="438 1514 1380 1585">• Czy w trakcie realizacji kursu natrafiłyście na informacje / wątki, które były dla Was nowe? Jeśli tak – to co to było?<li data-bbox="438 1603 1380 1675">• Jakbyście miały wskazać najlepszą rzecz w tym kursie, to co by to według Was było?<li data-bbox="438 1693 1380 1765">• Z drugiej strony, jeśli miałybyście wskazać najsłabszą stronę tego kursu, to co byście wskazały?<li data-bbox="438 1783 1380 1955">• Czy jest coś, czego zabrakło Wam w trakcie tego kursu? Jeśli tak – co to było? (np. jakiejś tematyki, konkretnych przykładów, sposobów działania w określonych sytuacjach) A może jakiś temat nie został według Was wystarczająco pogłębiony, a uważacie, że jest warty pogłębienia?

	<ul style="list-style-type: none"> • Jak oceniacie taką e-learningową formę kursu? Czy podoba Wam się taka forma nauki? Jakże według Was są jej wady i zalety? • Jak oceniacie obszerność kursu? Czy czas poświęcony na realizację kursu był według Was adekwatny do wyniesionej z niego wiedzy? • Czy brakowało jakichś innych materiałów niż te, które były dostępne na stronie?
	<p>Blok II – Działanie platformy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jak oceniacie wizualną stronę platformy? Czy była ona dla Was przyjazna? Czy coś byście w niej zmieniły? • Jeśli korzystaliście z tłumaczeń w innym języku np. ukraińskim, to jak oceniacie jakość tłumaczenia? Czy zdarzały się jakieś błędy? • Czy podczas realizowania kursu wystąpiły u Was jakieś problemy techniczne? Coś nie działało tak jak powinno na stronie lub wystąpiły jakieś inne problemy?
	<p>Blok III – Dla osób, które nie ukończyły kursu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy obecnie jesteście w trakcie rozwiązywania kursu, planujecie powrót do niego, a może całkowicie zrezygnowaliście z jego realizacji? • Co spowodowało, że nie ukończyliście kursu do tego momentu?
	<p>Blok IV - Warsztaty</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy brałyście udział w dodatkowych warsztatach / webinarach organizowanych w ramach Szkoły Różnorodności? Jak je oceniacie? • Jakbyście miały powiedzieć, jakich warsztatów z zakresu tematyki związanej z asystenturą międzykulturową Wam brakuje? Jaką tematyką takich spotkań/warsztatów byłybyście zainteresowane w przyszłości?
	<p>Blok V – Wpływ kursu na wiedzę i pracę uczestniczek</p> <ul style="list-style-type: none"> • W jaki sposób oceniłybyście wpływ kursu na Waszą wiedzę? • W jaki sposób oceniłybyście wpływ kursu na Waszą pracę? Czy według Was udaje Wam się przełożyć wiedzę zdobytą w trakcie kursu na codzienną pracę?
	<p>Zakończenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • pytanie o ewentualne inne opinie dotyczące kursu • podziękowanie za poświęcony czas, zaufanie i chęć podzielenia się z nami swoimi doświadczeniami